

MODUL 8

SKATTER OCH PENSIONER

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Innehåll

- Inledning
- Sammanhang och bakgrund
- Skatter och pension
- Skatteplikt och olika typer av skatter
- Att tänka på och resurser för skattehjälp
- Olika typer av pensioner och fördelarna med att börja tidigt
- Avgiftsstrategier och nyckelområden
- Aktiviteter:
 - Aktivitet 1: Pensionen är viktig
 - Aktivitet 2: Utmaning för mål för pensionssparande
 - Aktivitet 3: Skatter, skatter, skatter
 - Aktivitet 4: Föreställ dig din pension
 - Aktivitet 5: Säkra din pension mot inflation

"DET ÄR TREVLIKT ATT KOMMA BORT
FRÅN RÅTTRACET, MEN MAN MÅSTE LÄRA
SIG ATT KLARA SIG MED MINDRE OST."

GENE PERRET

Financial Literacy for Youth

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Inledning

Enligt Z Generation Financial Health Report har majoriteten av unga människor begränsad eller ingen kunskap om skatter. Eftersom de inte har tillräckligt med information om skatter kan de inte ens tänka på pensionen och vad de ska göra för att investera fram till pensionen.

När man planerar sin pension är det viktigt att ta hänsyn till faktorer som inflation och stigande levnadskostnader. Förutom att betala in till socialförsäkringen eller en privat pensionsfond kan det vara bra att diversifiera sina investeringar för att minska dessa risker. Några alternativ för ytterligare sparformer kan vara

- Investera i aktier eller fonder
- Ägande av hyresfastigheter för passiv inkomst
- Bidra till ett hälsosparkonto (HSA) för sjukvårdskostnader under pensionen

Det är också viktigt att regelbundet se över och justera sin pensionsplan i takt med att ens förutsättningar och mål förändras över tid. Genom att ta ett proaktivt grepp om pensionsplaneringen kan du öka dina chanser att uppnå ekonomisk trygghet och njuta av en bekväm pension.

Sammanhang och Bakgrund

Länder har vanligtvis nationella pensionssystem som tillhandahåller pensionsförmåner till sina medborgare. Dessa system finansieras ofta genom avgifter från både arbetstagare och arbetsgivare. Unga människor bör bekanta sig med pensionssystemet i sitt land, inklusive behörighetskriterier, avgiftsnivåer och förväntade förmåner.

Varje land har en bestämd **pensionsålder** vid vilken individer blir berättigade till fulla pensionsförmåner. Flera länder har dock höjt pensionsåldern på grund av demografiska förändringar och oro för den ekonomiska hållbarheten. Unga människor bör hålla sig **uppdaterade** om eventuella förändringar i pensionsåldern och planera sitt sparande därefter.

Skattelagstiftningen kan ha stor inverkan på pensionssparande och pensionsförmåner. Unga människor bör känna till de **skatteincitament** som finns för pensionssparande, t.ex. avdragsgilla inbetalningar till pensionsplaner eller skattefria investeringsvinster på vissa pensionskonton. Att förstå skattekonsekvenserna av olika pensionsalternativ kan hjälpa till att optimera sparstrategierna.

Skatterna är:

Skatter är obligatoriska avgifter som staten tar ut av individer eller företag för att finansiera offentliga varor och tjänster som gynnar samhället, t.ex. utbildning, transport, sjukvård eller utveckling av infrastruktur.

Skatter är obligatoriska betalningar av pengar till regeringar, som använder medlen för att tillhandahålla offentliga varor och tjänster till förmån för samhället som helhet. Att förstå skatter är en viktig del av att hantera dina pengar, både nu och i framtiden.

Pension är:

En pension är en pensionsplan som är utformad för att ge dig en regelbunden inkomst efter att du slutat arbeta. Det är ett långsiktigt sparande som hjälper dig att ackumulera medel under dina yrkesverksamma år för att stödja din livsstil som pensionär.

Skatteförpliktelser

De medel som samlas in från skatter används för att tillhandahålla viktiga offentliga tjänster och infrastruktur som gynnar alla - skatter finansierar till exempel skolor, sjukhus, vägar, kollektivtrafik och sociala välfärdsprogram. Genom att betala skatt bidrar individer till välbefinnandet och utvecklingen av sina samhällen och samhället.

Som skattebetalare har du vissa skyldigheter att uppfylla. Dessa inkluderar att skaffa ett skatteidentifikationsnummer, lämna in din skattedeklaration korrekt och i tid och betala de skatter du är skyldig. Att lämna in din deklaration innebär att du **rapporterar** dina inkomster, avdrag och krediter för ett visst skatteår. Det är viktigt att hålla tidsfristerna för att undvika straffavgifter och ränta på obetalda skatter. Om du fullgör dina skattemässiga skyldigheter följer du skattelagstiftningen och undviker eventuella rättsliga problem.

Typer av skatter

Det finns olika typer av skatter som privatpersoner kan råka ut för.

Inkomstskatt är en skatt på de pengar du tjänar genom anställning eller andra källor. Den beräknas baserat på inkomstklasser, där olika skattesatser gäller för olika inkomstintervall.

Försäljningsskatt eller mervärdesskatt (moms) är en skatt som läggs till priset på varor och tjänster när du gör ett köp.

Fastighetsskatt baseras på värdet av den egendom du äger.

Socialförsäkringsavgifter dras av från din inkomst för att finansiera förmåner som sjukvård, pensioner och arbetslöshetsersättning.

Bolagsskatt betalas av företag på deras vinster.

HÅLL I MINNET

Avdrag och krediter kan hjälpa dig att minska din skatteskuld. Avdrag är utgifter eller kostnader som du kan dra av från din skattepliktiga inkomst och därmed sänka det skattepliktiga inkomstbeloppet. Exempel på avdrag är ränta på studielån, ränta på hypotekslån och vissa sjukvårdskostnader.

Skattekrediter, å andra sidan, minskar direkt det skattebelopp du är skyldig. Om du t.ex. har en skattekredit på 500 USD kommer det att minska din skatteskuld med 500 USD. Exempel på skattekrediter är krediter för att skaffa barn, studera vidare eller adoptera ett barn. Genom att förstå avdrag och krediter kan du dra nytta av potentiella skattebesparingar.

När du arbetar för en arbetsgivare får du ett lönebesked som visar hur mycket pengar du har tjänat och vilka avdrag du har gjort från din lön. Dessa avdrag inkluderar inkomstskatt, sociala avgifter och andra tillämpliga skatter. Arbetsgivaren håller inne dessa skatter från din lön och skickar dem till skattemyndigheten för din räkning. Det är viktigt att granska ditt lönebesked för att säkerställa att det är korrekt och förstå de olika avdrag som görs.

Att budgetera för dina skatteåtaganden är viktigt för att vara ekonomiskt förberedd. Avsätt en del av din inkomst för att täcka din skatteskuld. På så sätt blir du inte överraskad när det är dags att betala din skatt. Att budgetera för skatter säkerställer att du har de nödvändiga medlen tillgängliga och minimerar eventuella ekonomiska påfrestningar.

Korrekt bokföring är en förutsättning för korrekt skattehantering. Håll reda på dina inkomster, utgifter och relevanta skattedokument. Organisera kvitton, fakturor och kontoutdrag systematiskt. Bra bokföring bidrar inte bara till korrekt skatterapportering utan är också till hjälp vid revisioner.

Resurser för skattehjälp

1. Statliga webbplatser om skatter:
 - Tillhandahåller värdefulla resurser, inklusive skatteformulär, guider, vanliga frågor och kalkylatorer.
2. Onlineverktyg och guider:
 - Innehåller ofta skatteberäknare, uppskattare och steg-för-steg-guider som hjälper dig att korrekt förbereda och lämna in dina skatter.
3. Programvara för skatteförberedelser:
 - Program som guidar dig genom deklarationsprocessen, uppmanar dig att mata in relevant information och hjälper dig att maximera dina avdrag och krediter.
 - Populära skatteprogram inkluderar TurboTax, H&R Block och TaxAct. Välj ett som passar dina behov och din budget.
4. Skatteexperter:
 - Har expertis för att hantera komplicerade skattefrågor och säkerställa efterlevnad av skattelagstiftningen.
 - Ger personlig vägledning, hjälper dig att identifiera potentiella avdrag och hjälper till att förbereda och lämna in dina skattedeklarationer korrekt.
5. Skattekliniker i samhället:
 - Erbjuder skattekliniker eller volontärprogram där utbildade personer ger gratis eller billig skattehjälp till berättigade personer.
6. Skatteforum och gemenskaper online:
 - Ger dig en plattform för att ställa frågor, söka råd och lära dig av andras erfarenheter.
 - Att delta i dessa gemenskaper kan hjälpa dig att få insikter, hålla dig uppdaterad om skatteförändringar och hitta svar på specifika skatterelaterade frågor.

Kom ihåg att även om dessa resurser kan vara till hjälp är det viktigt att vara försiktig och kontrollera att informationen är korrekt och trovärdig.

TERMINOLOGI

BESKATTNING

OBLIGATORISKA BETALNINGAR AV PENGAR TILL REGERINGAR, SOM ANVÄNDER MEDLEN FÖR ATT TILLHANDAHÅLLA OFFENTLIGA VAROR OCH TJÄNSTER TILL FÖRMÅN FÖR SAMHÄLLET SOM HELHET.

SKATTEAVDRAG

ETT BELOPP (OFTA EN PERSONLIG KOSTNAD ELLER EN FÖRETAGSKOSTNAD) SOM MINSKAR DEN SKATTEPLIKTIGA INKOMSTEN.

SKATTEKREDIT

EN MINSKNING AV SKATTEBELOPPET BASERAT PÅ VISSA VILLKOR, TILL EXEMPEL INKOMSTNIVÅ, FAMILJESTATUS ELLER INVESTERING I VISSA TYPER AV TILLGÅNGAR.

TARIFF

EN SKATT PÅ PRODUKTER SOM IMPORTERAS FRÅN UTlandet. DENNA SKATT KAN ÖKA KOSTNADERNA FÖR DESSA PRODUKTER, VILKET I SLUTÄNDAN KAN ÖVERFÖRAS TILL KONSUMENTERNA I FORM AV HÖGRE PRISER.

RÄNTE

DEN SUMMA PENGAR SOM EN LÅNGIVARE DEBITERAR EN LÅNTAGARE FÖR ANVÄNDNINGEN AV LÅNADE MEDEL

DETALJHANDEL

FÖRSÄLJNING AV VAROR ELLER PRODUKTER DIREKT TILL KONSUMENTER FÖR DERAS PERSONLIGA BRUK ELLER KONSUMTION.

OMSÄTTNINGSSKATTER

EN SKATT PÅ DETALJHANDELSPRODUKTER SOM BASERAS PÅ EN FASTSTÄLLD PROCENTANDEL AV DETALJHANDELSPRISET

SKATTETREATY

ETT AVTAL MELLAN TVÅ LÄNDER FÖR ATT UNDVIKA DUBBELBESKATTNING AV PERSONER ELLER FÖRETAG SOM ÄR VERKSAMMA I BÅDA LÄNDERNA.

Olika typer av pensioner

Det finns olika typer av pensioner som du kan stöta på, beroende på ditt lands pensionssystem och din anställningsstatus.

1. Arbetsplatspensioner:

- Detta är arbetsgivarsponsrade pensionsplaner som företag erbjuder sina anställda.
- Arbetsplatspensioner kan definieras som förmånsplaner (baserade på lön och tjänsteår) eller som avgiftsplaner (baserade på avgifter och investeringstillväxt).

2. Individuella pensionskonton (IRA):

- IRA är personliga pensionskonton som enskilda personer kan skapa på egen hand.
- De gör det möjligt för dig att göra inbetalningar och investera medel för pensionen, vilket ger skattefördelar beroende på vilken typ av IRA det gäller.

Fördelarna med att börja tidigt

The Power of Compound Interest:

Kraften i sammansatt ränta:

Ett av de viktigaste begreppen att förstå är ränta-på-ränta. Om du börjar betala in till din pension tidigt får dina pengar mer tid att växa genom ränta-på-ränta. Dina inbetalningar och investeringsavkastning genererar ytterligare intäkter som kan öka ditt pensionssparande avsevärt över tid.

Maximera arbetsgivarens bidrag:

Om du har en tjänstepension kan din arbetsgivare erbjuda sig att matcha en del av dina inbetalningar. Detta är i princip gratis pengar! Om du maximerar dina inbetalningar så att de motsvarar arbetsgivarens matchning kan du dra full nytta av denna förmån och öka ditt pensionssparande.

Bidrag Strategier

För att bygga upp din pension krävs regelbundna inbetalningar under hela din yrkesverksamma tid. Här är några strategier att tänka på:

- Utvärdera din ekonomiska situation och fastställ en avgiftsnivå som är i linje med dina långsiktiga pensionsmål.
- Sikta på att bidra med en procentandel av din inkomst som möjliggör en bekväm pension utan att offra dina nuvarande ekonomiska behov.
- Sätt upp automatiska inbetalningar till din pensionsplan eller IRA, vilket hjälper till att säkerställa ett konsekvent sparande och undanröjer frestelsen att spendera pengarna någon annanstans.
- Ta hänsyn till risktolerans, tidshorisont och diversifieringsfaktorer när du väljer din investeringsmix.
- Det är viktigt att se över sina pensionsinvesteringar och regelbundet justera dem vid behov. Håll dig informerad om marknadstrender och rådgör med en finansiell rådgivare vid behov.
- Uppskatta den inkomst du kommer att behöva under pensionen baserat på din önskade livsstil, sjukvårdskostnader och andra faktorer.
- Förutom pensioner bör du överväga andra pensionssparformer, t.ex. personligt sparande, individuella investeringar eller socialförsäkringsförmåner.

Socialförsäkringsförmåner:

- Det är viktigt att förstå hur ditt lands socialförsäkringssystem fungerar och vilka potentiella förmåner du kan vara berättigad till när du går i pension.
- Du kan lära dig mer om kriterierna för att få förmåner, vid vilken ålder du kan börja ansöka om dem och hur de räknas in i din totala pensionsinkomst.

Sjukförsäkring och sjukvårdskostnader:

- Kontrollera betydelsen av sjukförsäkring och potentiella sjukvårdskostnader under pensionen.
- Lär dig vilka alternativ som finns för att få sjukvårdsskydd, t.ex. arbetsgivarsponsrade planer, privata försäkringar eller statliga program, och hur de kan påverka pensionsekonomin.

VIKTIGA OMRÅDEN FÖR PENSIONERING

Skatteöverväganden:

- Lär dig strategier för att minimera skattekraven under pensionen, t.ex. genom att använda skatteförmånliga pensionskonton och förstå skattebehandlingen av olika typer av pensionsinkomster.

Långsiktiga finansiella mål:

- Upptäck hur viktigt det är att spara för andra milstolpar, som att köpa en bostad, bilda familj eller vidareutbilda sig, och hur dessa mål hänger ihop med pensionsplaneringen.

Planering av livsstil:

- Diskutera livsstilsmål som pensionär, t.ex. hobbyer, resor, volontärarbete eller att starta ett litet företag, och hur dessa mål hänger ihop med den ekonomiska planeringen.

AKTIVITETER MODUL 8

SKATTER OCH PENSIONER

Financial Literacy for Youth

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVITET 1: PENSIONEN ÄR VIKTIG!

Lärande Mål

- 1 Öka medvetenheten om pensions- och pensionsutmaningar
- 2 Sensibilisera ungdomar om vikten av pensionsplanering
- 3 Uppmuntra unga människor att tänka på sin ekonomiska framtid och börja planera för pensionen

Varaktighet

30 min - 1 timme

Nivå

- Nybörjare
- Medelsvår
- Avancerad

Material/Resurser

- »»» Pennor och post-it-lappar eller digitala verktyg som KAHOOT, Mentimeter
- »»» Whiteboard

Beskrivningar

- Be varje deltagare att skriva ner sin egen definition av pension på ett papper eller använd Mentimeter för att samla in svaren.
- Be varje deltagare att presentera och förklara sin förståelse av pension.
- Diskutera definitionerna och förklara principen för pensionering om det behövs.
- Fråga deltagarna om de någonsin har tänkt på sin pension.
- Bilda grupper om 5 personer och be dem skriva 10 anledningar till att tänka på pensionen i förväg.
- Be grupperna att sätta upp sina Post-it-lappar på whiteboarden och diskutera anledningarna.
- Be varje grupp att på post-it-lappar skriva 10 olika sätt att planera sin pension.
- Be grupperna att sätta upp sina Post-it-lappar på whiteboarden och diskutera de skäl som anges.

Frågor för genomgång

01

Hur föreställer du dig din pension?

02

Vilka är riskerna med att inte tänka på sin pension?

03

Hur skulle du planera din pension?

AKTIVITET 2: UTMANING OM MÅL FÖR PENSIONSSPARANDE

Inlärningsmål

- 1 Förstå hur de finansiella beslut som fattas idag påverkar den framtida pensionsinkomsten
- 2 Förstå hur man optimerar den framtida pensionsinkomsten.
Lär dig hur du använder resultaten från en pensionssimulator för att justera
- 3 strategin för pensionsplanering

Varaktighet

40 minuter

Nivå

- Nybörjare
- Medelsvår
- Avancerad

Material / Resurser

- »»» En dator
- »»» Papper och pennor kan behövas

Beskrivningar

- Presentera de olika scenarierna och be deltagarna att välja att arbeta med ett av scenarierna.
- Förklara att för denna aktivitet måste deltagarna använda en simulator och gå till NerdWallet Retirement Calculator-webbplatsen <https://www.nerdwallet.com/investing/retirement-calculator>
- Låt deltagarna läsa instruktionerna för simulatören och ge dem tid att bekanta sig med de olika funktionerna.
- Be deltagarna att mata in relevanta data från det valda scenariot i simulatören och klicka på beräkningsknappen.
- Ge deltagarna tid att svara på frågorna och jämför sedan deras svar med varandra.
- Upprepa processen med andra scenarier för att se de olika pensionsplaner som är möjliga baserat på olika situationer.
- Uppmuntra deltagarna att diskutera och dela med sig av sina idéer och insikter om resultaten.

Frågor för genomgång

01

Vad lärde du dig av
simuleringsaktiviteten?

02

Hur fick denna simuleringsaktivitet
dig att känna inför din egen
pensionsplanering och förberedelse?

CASE 1

Caroline

45 år gammal

Community Manager och tjänar 50 000 euro per år.

Hon planerar att gå i pension vid 67 års ålder och har ännu inte börjat pensionsspara.

CASE 2

Nathan

28 år gammal

Projektledare och tjänar 75 000 euro per år.

Han planerar att gå i pension vid 67 års ålder och har ännu inte börjat pensionsspara.

CASE 3

Sarah

22 år gammal

Lärare och tjänar 45 000 euro per år.

Hon planerar att gå i pension vid 67 års ålder och har inte börjat pensionsspara än.

1. Om de bestämmer sig för att avsätta 10 % av sin lön till pensionssparande.

- Hur mycket kommer de att behöva i pension?
- Hur mycket kommer de att ha vid 67 års ålder?
- Hur kort är de i hennes sparande?

2. Om de ökar sin sparkvot till:

- 15 %, hur kort kommer de att vara?
- 20%, hur kort kommer de att vara?
- Hur många procent måste de spara av sin nuvarande inkomst för att uppnå sitt rekommenderade pensionsmål?
- Vilka utmaningar kan de ställas inför när de försöker spara denna procentandel av sin inkomst?

AKTIVITET 3: SKATTER, SKATTER, SKATTER

Lärande Mål

- 1 Förstå de olika skatterna och hur de påverkar lön och sparande
- 2 Reflektera över sambandet mellan skatter och pension

Varaktighet

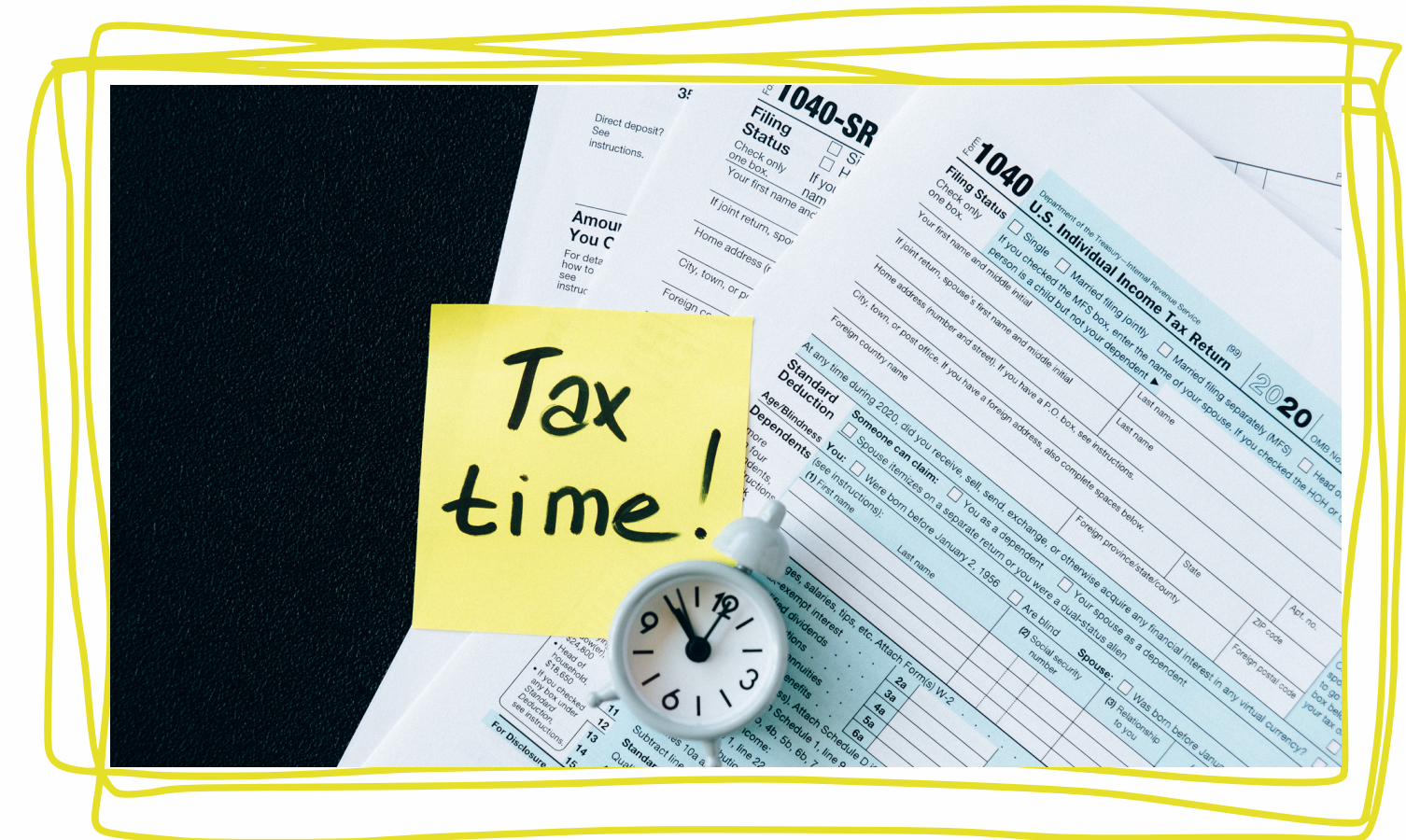
40 minuter

Nivå

- Nybörjare
- Medelsvår
- Avancerad

Material / Resurser

- »»» En serie kort med skatterelaterad vokabulär och motsvarande definitioner.

Beskrivningar

- Skriv ut korten med skattevokabulären före aktiviteten.
- Blanda korten med orden och deras definitioner.
- Dela ut korten slumpmässigt till deltagarna.
- Be deltagarna att hitta det ord som matchar definitionen på deras kort.
- Deltagarna ska röra sig runt i rummet för att hitta den person som har det kort som matchar deras definition.
- När de har hittat sin matchning ska deltagarna dela med sig av information om orden och definitionerna för att säkerställa att de har identifierat de matchande paren korrekt.
- Aktiviteten fortsätter tills alla deltagare har hittat sin matchning och har identifierat alla par korrekt.

Frågor för genomgång

01

Kände du till dessa skatter före aktiviteten?

02

I vilken utsträckning tror du att skatter kan påverka din pension?

03

Vilka av dessa skatter betalar du för närvarande?

**INKOMST
SKATT**

**FÖRSÄLJN
ING
SKATT**

**SKATT
AVDRAG**

TARIFF

**FASTIGHETER
SKATT**

**SKATT
KREDIT**

SKATTER

**SKATT
TREATY**

KRÄVDA BETALNINGAR AV PENGAR TILL REGERINGAR, SOM ANVÄNDER MEDLEN FÖR ATT TILLHANDAHÅLLA OFFENTLIGA VAROR OCH TJÄNSTER TILL GAGN FÖR SAMHÄLLET SOM HELHET.

ETT BELOPP (OFTA EN PERSONLIG ELLER AFFÄRSMÄSSIG KOSTNAD) SOM MINSKAR SKATTEPLIKTIGA INKOMSTER.

EN MINSKNING AV DEN SKATT SOM SKA BETALAS PÅ GRUND AV VISSA VILLKOR, SÅSOM INKOMSTNIVÅ, FAMILJESTATUS ELLER INVESTERINGAR I VISSA TYPER AV TILLGÅNGAR.

EN SKATT PÅ PRODUKTER SOM IMPORTERAS FRÅN UTLANDET. DENNA SKATT KAN ÖKA KOSTNADERNA FÖR DESSA PRODUKTER, VILKET I SLUTÄNDAN KAN ÖVERFÖRAS TILL KONSUMENTERNA SOM HÖGRE PRISER.

SKATTER PÅ EGENDOM, SÄRSKILT FASTIGHETER, MEN KAN OCKSÅ VARA PÅ BÅTAR, BILAR (OFTA BETALAS TILLSAMMANS MED LICENSAVGIFTER), FRITIDSFORDON OCH AFFÄRSINVENTERINGAR.

SKATTER PÅ INKOMST, BÅDE INTJÄNADE (LÖNER, LÖNER, DRICKS, PROVISIONER) OCH OFÖRTJÄNTA (RÄNTOR, UTDELNINGAR). INKLUDERAR INKOMSTSKATTER FÖR BÅDE PRIVATPERSONER OCH FÖRETAG ELLER FÖRETAG.

EN SKATT PÅ DETALJHANDELSPRODUKTER BASERAD PÅ EN BESTÄMD PROCENTANDEL AV DETALJHANDELSPRISET

ETT AVTAL MELLAN TVÅ LÄNDER FÖR ATT UNDVIKA DUBBELBESKATTNING AV INDIVIDER ELLER FÖRETAG SOM ÄR VERKSAMMA I BÅDA LÄNDERNA.

AKTIVITET 4: TILLBAKA DIN PENSION

Lärandemål

- 1 Uppmuntra unga människor att tänka på sina pensionsmål.
- 2 Ingjuta en känsla av ansvar och bemyndigande hos unga människor att ta kontroll över sin pensionsplan.

Varaktighet

Nivå

- Nybörjare
- Medel
- Avancerad

Material/Resurser

»»» Tidningar, sax och lim

»»» Papper och pennor

Beskrivningar

- Runda bordet och be varje deltagare att dela med sig av sin vision för sina egna pensionsmål och planer med hjälp av förberedda frågor som följande.
- Vilken ålder vill du gå i pension?
- Hur länge räknar du med att leva efter pensioneringen?
- Vilken typ av livsstil vill du ha under din pension?
- Hur mycket pengar behöver du för att behålla den livsstilen?

- Be deltagarna att skapa en visuell representation av sina pensionsmål i form av ett collage.

- Be varje deltagare att presentera sitt collage och förklara sina pensionsmål.

- Ordna de olika collagen och be deltagarna ta reda på vem som äger respektive collage utifrån vad som sades under bordssamtalet.

Debriefingsfrågor

01

Vilka var några vanliga teman eller mål som dök upp bland collagen som skapats av deltagarna?

02

Vilka resurser eller stöd behöver du för att hjälpa dig uppnå dina pensionsmål?

AKTIVITET 5: SÄKRA DIN PENSION MOT INFLATION

Lärandemål

- 1 Ha en överblick över begreppet inflation och dess inverkan på pensionsplaneringen.
- 2 Öka medvetenheten om vikten av att ta hänsyn till inflationen när du planerar för pensionering.
- 3 Identifiera de risker och utmaningar som inflationen kan innebära för pensionsmålen.

Varaktighet

Nivå

- Nybörjare
- Medel
- Avancerad

Material/Resurser

- »»» Dator och projektor
- »»» Papper och pennor

Beskrivningar

- Be deltagarna att titta på videon "Hur inflation påverkar din pensionsplan".
- Bilda grupper om 5 personer och diskutera följande frågor med varje grupp:
 - Vad är inflation och hur påverkar det pensionsplaneringen?
 - Vilka är några sätt att skydda pensionssparande från effekterna av inflation?
 - Hur kan du anpassa din pensionsplan för att ta hänsyn till inflationen?
- Efter diskussionen, samlas gruppen igen och be alla dela med sig av sina tankar.
- Be deltagarna att reflektera över vad de lärt sig om inflationens inverkan på pensionsplaneringen och be dem skriva ner en åtgärd som skulle motverka inflationens negativa effekter på pensionen.

Debriefingsfrågor

01

Varför är det viktigt att ta hänsyn till inflationen när man planerar för pensionering?

02

Vilka andra faktorer kan påverka pensionsplaneringen?

FLY: Finansiell kunskap för ungdomar
2021-1-IT03-KA220-YOU-000028694

OM DU VILL VETA MER OM FLY PROJEKT:

Följ FLY-projektet på Instagram på: www.instagram.com/fly_financial_literacy

Följ FLY-projektet på Facebook på: www.facebook.com/fly.financial.literacy

www.financialliteracyfly.eu

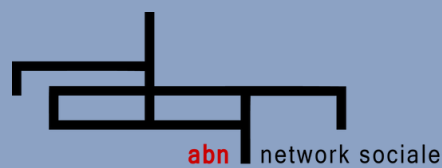

FLY: Finansiell kunskap för ungdomar
2021-1-IT03-KA220-YOU-000028694

FLY PLAYBOOK

Europeiska kommissionens stöd till produktionen av denna publikation innebär inte ett godkännande av innehållet, som endast återspeglar författarnas åsikter, och kommissionen kan inte hållas ansvarig för någon användning som kan komma att göras av informationen i den.

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

